

Svenskt körarbete 1958

Den svenska kyrkosångsrörelsen kan alltfört sägas segla i medvind. Nya körer ser dagens ljus, barnkörer växer upp som svampar ur marken. En och annan ungdomskör sticker blygt upp huvudet. Och alla dessa körer arbetar målmedvetet på att allt mer göra sig skickade att fylla sin höga uppgift. Denna är visserligen ganska diffust konstruerad. Men även i detta avseende finns krafter verksamma, som arbetar på att åt kyrkokörerna ge bestämda liturgiska uppgifter. Den tid bör vara förbi, då kyrkokörens uppgift enbart var att "utsmycka" gudstjänsten med en eller annan hymn.

Även om kyrkokörer fortfarande bildas, måste väl konstateras, att takten märkbart avtagit. Detta är för övrigt ganska naturligt. Genom 1950 års kyrkomusikerstadga blev det åläggande för kyrkomusikerna att öva och leda kyrkokör. Och gör inte kyrkomusikern detta, straffas han med minskat veckotimtal med ty åtföljande minskad lön. Helt naturligt har därför 1950-talet fått se många nya kyrkokörer bildas. Där de nu saknas beror detta i vanligaste fall på att kyrkomusikern hör till en äldre årgång och inte vill eller orkar öva och leda kyrkokör utan tar löne minsningen. Det bör dock icke förtigas att det finns landsdelar, där även den ivrigaste körledare förgäves söker bilda kyrkokör. Befolkningsunderlaget är så litet och ungdomen dras till städerna.

Dess viktigare är att den ungdom som blir kvar fostras till att bli kyrkligt och kyrkosångsmässigt intresserade. Det är här en av barnkörens uppgifter tydligt framstår. Söndagsskolan samlar barnen i deras yngsta år. Barnen finns kanske kvar till tioårsåldern, men sedan blir det allt svårare att hålla dem kvar. Skall då kontakten med kyrkan avbrytas till konfirman sionsåldern? I somliga församlingar försöker man med scouting, och det är säkert en god sak, särskilt när det gäller pojkar. Men en minst

lika bra väg att gå är bildandet av en kyrklig barnkör, där både pojkar och flickor kan vara med. Det ligger i sakens natur, att det endast är de sångbegåvade, som kan omhändertagas på detta sätt. Det ena goda förskjutet alltså ej det andra. Genom medlemskapet i den kyrkliga barnkören får barnen "kyrkvana". De får också en icke liten musikalisk utbildning som utgör ett värdefullt komplement till skolans undervisning i musik.

Medlemskapet i barnkören varar i regel till konfirman sionsåldern. Även här synes en fortsatt musikalisk fostran vara möjlig. Kyrkomusikerns skyldighet att vissa timmar undervisa konfirmanderna i "psalmsång" (ett ord som i sig innesluter liturgisk sång) kan och bör utnyttjas minst sagt hundraprocentigt, kanske avsevärt mera. Här brister det emellertid ganska mycket och på många håll. Man får ibland den känslan, att konfirman sionsprästen känner vissa farhågor inför att utelämna konfirmanderna i kyrkomusikerns händer. Det borde tvärtom härvidlag vara ett förtroendefullt samarbete. Så kunde av konfirmanderna bildas den ungdomskör, som på ett naturligt sätt överbryggade klyftan mellan barnkör och kyrkokör i betydelsen de vuxnas kör. Här är ett rikt fält att arbeta på, och även om vissa fåror plöjts är största delen av fältet obrukat.

Kunde man så nå fram till det, som vissa krafter börjat arbeta på, mer eller mindre målmedvetet, och målet mer eller mindre klart utformat, nämligen kyrkokören (ordet här taget i vidaste bemärkelse: barnkör, ungdomskör, damkör, manskör, blandad kör) liturgiskt medverkande i gudstjänsten, skulle troligen småningom växa fram ett allt större intresse för och allt större hängivenhet för gudstjänsten.

De kyrkosångshögtider, som anordnas i de olika stiftet, de rikskyrkosångshögtider (där KSV står som medanordnare) bör peka fram

mot detta. Så har under det gångna året skett (exempel Årkestiftets kyrkosångsförbund i Uppsala) och planläggningen av 1959 års rikskyrkosångshögtid visar hän mot detsamma. Här kanske visas på en uppgift för KSV att medverka till och skapa möjligheter för körens rikare liturgiska uppgifter.

Förarbetena till de stora rikskyrkosångshögtiderna är i full gång. De bli förlagda till Sundsvall och Hälsingborg. Romanminnet firades på många håll under 1958. 1959 blir ett Purcell- och Händelår. Att man firar de gamla mästar-

nas minne genom att utföra verk av dem medför inte att den nuvarande generationen tonsättare i vårt eget land ställs åt sidan. Man kan snarare tala om allt större förståelse för deras alster, som flitigt sjungas i många kyrkor.

Denna rapport är avsiktligt icke gjord till ett uppräknande av vad som skett under 1958 på körens område. Den har snarare velat framhålla synpunkter och förhållanden, som kan bli av betydelse för framtiden.

Sten L. Carlsson